

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 9. august 2011
Kontor: Procesretskontoret
Sagsnr.: 2011-792-1786
Dok.: KBU40818

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1160 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 19. juli 2011. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Lars Barfoed

/

Kristian Korfits Nielsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1160 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Ministeren bedes kommentere på følgende artikel: <http://m.pol.dk/nyheder/politikarticle.pml;jsessionid=0A3DA84C1FD797366EEA1C574996B9D2.uw-potal2?articleid=1315093> og redegøre for, om ministeren vil ændre lovgivningen, således at ofre for injurier ikke selv ender med store (ubetalelige) regninger, når de vinder sagerne i retten og kan få adgang til at føre deres sager?”

Svar:

1. Det fremgår af den pågældende artikel, at Center for Koldkrigsforskning i forbindelse med færdiggørelse af sit forskningsarbejde har fået en bevilling på 500.000 kr. fra Forsvarsministeriet. Det fremgår endvidere af artiklen, at ca. 30.000 kr. heraf skal være gået til en juridisk gennemgang af rapporten af professor ved Aarhus Universitet Karsten Revsbech med henblik på at undgå efterfølgende injuriersøgsmål.

2. Justitsministeriet finder ikke anledning til at udtale sig om den konkrete sag, som hører under Forsvarsministeriets ressort.

For så vidt angår det generelle spørgsmål har Justitsministeriet forstået spørgsmålet således, at der spørges til en ændring af retsplejelovens regler om sagsomkostninger og fri proces i sager, hvor en part får medhold i en påstand om injurierende udtalelser. Justitsministeriet kan i den anledning oplyse følgende:

Retsplejelovens regler om sagsomkostninger (§§ 311-322) og fri proces (§§ 325-336) fik deres nuværende udformning ved lov nr. 554 af 24. juni 2005 om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love (Sagsomkostninger, retshjælp og fri proces), der trådte i kraft den 1. januar 2007. Lovændringen bygger på Retsplejerådets betænkning nr. 1436/2004 om reform af den civile retspleje III (Adgang til domstolene).

Det fremgår af retsplejelovens § 312, stk. 1, at den tabende part skal erstatte modparten de udgifter, retssagen har påført modparten, medmindre parterne har aftalt andet. Af bestemmelsens stk. 2 fremgår, at retten dog kan bestemme, at den tabende part ikke eller kun delvis skal erstatte modparten de påførte udgifter, hvis særlige grunde taler for det.

Som sagsomkostninger erstattes de udgifter, der har været fornødne til sagens forsvarlige udførelse. Udgifter til advokatbistand eller bistand fra en person, der i medfør af § 260, stk. 5, erhvervsmæssigt eller i medfør af § 260, stk. 6, repræsenterer en part, erstattes med et passende beløb, og øvrige udgifter erstattes fuldt ud, jf. retsplejelovens § 316, stk. 1.

En person, der opfylder nogle nærmere angivne økonomiske kriterier og ikke har en forsikring, som dækker omkostninger ved sagen, kan få fri proces, hvis den pågældende skønnes at have rimelig grund til at føre proces, jf. retsplejelovens §§ 325 og 328, stk. 1, og bekendtgørelse nr. 1428 af 14. december 2010 om fri proces.

I vurderingen af om ansøgeren har rimelig grund til at føre proces indgår bl.a. sagens betydning for ansøgeren, udsigten til, at ansøgeren vil få medhold i sagen, sagsgenstandens størrelse, størrelsen af de forventede omkostninger, og muligheden for at få sagen afgjort ved et administrativt nævn eller et privat klage- eller ankenævn, der er godkendt af økonomi- og erhvervsministeren, jf. retsplejelovens § 328, stk. 2.

For sagsøgeren i injuriersager gælder endvidere en særlig begrænsning i adgangen til fri proces, jf. retsplejelovens § 328, stk. 4, nr. 2. Det fremgår af bestemmelsen, at fri proces kun undtagelsesvis kan gives til sagsøgeren i sager om ærekrænkelser, medmindre en ærekrænkelser af en vis grovhed er udbredt gennem et massemedium eller i øvrigt til en videre kreds.

Det bemærkes, at bestemmelsen er en videreførelse af gældende ret før lovændringen, jf. Folketingstidende 2004-05 (2. samling), tillæg A, side 5564. Retsplejerådet foreslog i sin betænkning nr. 1436/2004, at videreføre begrænsningen og lagde i den forbindelse vægt på, at personer, der selv kan betale omkostningerne ved en retssag, i almindelighed kun vil anlægge injuriersag i grovere tilfælde. Personer med lav indkomst bør derfor tilsvarende kun kunne få fri proces til at anlægge injuriersag i de grovere tilfælde, jf. betænkningens side 371.

Justitsministeriet kan endvidere oplyse, at når særlige grunde taler for det, kan en person få fri proces, selvom de almindelige betingelser i retsplejelovens §§ 325 og 328 ikke er opfyldt. Dette gælder navnlig i sager, som er af principiel karakter eller af almindelig offentlig interesse, eller som har væsentlig betydning for ansøgerens sociale eller erhvervsmæssige situation, jf. retsplejelovens § 329.

Får ansøgeren bevilget fri proces, medfører det bl.a. beskikkelse af en advokat til at udføre sagen mod vederlag af statskassen, jf. retsplejelovens § 331, stk. 1, nr. 2. Der tilkommer den beskikkede advokat et passende salær, som fastsættes af den ret, der har foretaget beskikkelsen, jf. retsplejelovens § 334, stk. 2 og 4. Om den nærmere udmåling af salæret til en beskikket advokat fremgår det af Folketingstidende 2004-05 (2. samling), tillæg A, side 5543, at det bør udmåles til det samme beløb, som en part, der tilkendes fulde sagsomkostninger, vil få tilkendt til dækning af udgifter til advokatbistand. Der bør således ikke være forskel på salæret til en beskikket advokat og det beløb, som den pågældende part ville have fået tilkendt i fulde sagsomkostninger til dækning af udgifter til advokatbistand, hvis parten ikke havde haft fri proces, jf. anførte sted.

På denne baggrund er det Justitsministeriets opfattelse, at der ikke er grundlag for på nuværende tidspunkt at overveje en ændring af retsplejelovens regler om sagsomkostninger og fri proces i injuriersager.